

בעניין:

1. כראג'ה, ת"ז
תושב השטחים הכבושים
2. המוקד להגנת הפרט מיסודה של ד"ר לוטה זלצברגר
– ע"ר 580163517

ע"י ב"כ עוה"ד נאסר עודה (מ"ר 68398) ו/או סיגי בן-ארי (מ"ר 37566) ו/או ענת גונן (מ"ר 28359) ו/או דניאל שנהר (מ"ר 41065) ו/או בנימין אחסתרובה (מ"ר 58088) ו/או עביר ג'ובראן-דכוור (מ"ר 44346) ו/או נדיה דקה (מ"ר 66713) ו/או אלירן בללי (מ"ר 73940)

מהמוקד להגנת הפרט מיסודה של ד"ר לוטה זלצברגר
רח' אבו עוביידה 4, ירושלים, 97200
טל: 02-6283555; פקס: 02-6276317

העותרים

- נ ג ד -

1. שירות בתי הסוהר
2. המפקד הצבאי לאיזור הגדה המערבית
3. שר הפנים
4. משטרת ישראל

ע"י פרקליטות המדינה, משרד המשפטים
רח' צלאח א-דין 29, ירושלים
טל: 02-6466590; פקס: 02-6467011

המשיבים

עתירה למתן צו על תנאי

מוגשת בזאת עתירה למתן צו על תנאי, המופנה אל המשיבים והמורה להם לבוא וליתן טעם, מדוע לא ישיבו לפניית העותרים אליהם בכתב חרף נסיבות העניין הדחופות; ומדוע לא יימנעו מגירושו לרצועת עזה של העותר 1 (להלן: **העותר**) המוחזק בכלא הישראלי ואשר צפוי להשתחרר בימים הקרובים, בהסתמך על כך שבמרשם האוכלוסין רשומה עדיין כתובתו באופן שגוי ברצועת עזה – על אף ניסיונותיו לעדכנה – וחרף זאת ישחררו לגדה המערבית, שם הוא מתגורר לצד משפחתו משנת 1996, מאז היותו בן שנה אחת.

בשל דחיפות העניין מוגשת עתירה זו כבר עתה, אם כי העותרים עודם פועלים לאיסוף מסמכים ופרטים נוספים. אי לכך, יבקשו העותרים להתיר להם להשלים בתוך שבוע ימים את טיעוניהם וכן להוסיף פרטים ומסמכים ככל הנדרש.

בקשה דחופה למתן צו ביניים

בית המשפט הנכבד מתבקש בזאת ליתן צו ביניים, שיוורה למשיבים להימנע מהרחקתו לרצועת עזה של העותר 1 (להלן: **העותר**), אשר צפוי להשתחרר ממאסרו בימים הקרובים.

העותר, פלסטיני המתגורר בביתו בית לחם שבגדה המערבית מאז שנת 1996, עת עבר לגור בה עם משפחתו בהיותו בן שנה אחת, בידיעתם ובהסכמתם המלאה של המשיבים. בגדה מצוי מרכז חיון, שם ביתו ומשפחתו הזקוקה לו והמחכה לשובו בכיליון עיניים.

יודגש כי בית לחם היא ביתו היחיד של העותר, ומזה כתשע-עשרה שנה לא דרכה כף רגלו ברצועת עזה.

יובהר, כי העותר ריצה את עונשו בישראל בגין עבירות ביטחוניות והוא עודנו מוחזק בכלא רמון בדרום; מועד שחרורו המקורי של האסיר כבר חלף ביום 31.5.2017, והוא צפוי להשתחרר ממאסרו מיידית לאחר שישלם את הקנס שהוטל עליו במסגרת גזר הדין. יצוין, כי על העותר הוטל קנס על סך 12 אלף ₪, ומשפחתו אוספת את הסכום האמור כדי לשלם את הקנס בימים הקרובים.

העותרים פנו ביום 28.5.2017 לנציג המשיב 2, וביקשו להורות על שחרורו של האסיר לגדה המערבית. ביום 6.6.2017, נמסר טלפונית לבא כוח העותרים, כי המשיב החליט על גירושו של האסיר לרצועת עזה וכי עומדים להוציא כנגדו צו גירוש. חרף הפניות החוזרות לנציג המשיב 2 על מנת לקבל תשובה בכתב לפניית העותרים, ולקבל העתק מצו הגירוש, ככל שישנו, עד למועד כתיבת שורות אלה טרם התקבלה כל התייחסות בכתב בעניין האמור.

בשל מדיניות המשיבים, המגבילה מאוד את המעבר בין רצועת עזה לגדה המערבית, סביר כי אם יורחק העותר לרצועה – לא יוכל לצאת אותה לעולם, ולא יוכל לחזור לביתו ולמשפחתו.

מאזן הנוחות במקרה זה נוטה בפירוש לטובת הוצאתו של צו ביניים, שכן גירושו של העותר יגרום לו נזק בל יתוקן. לעומת זאת, שום אינטרס של המשיבים לא ייפגע משהותו של העותר בגדה המערבית בזמן שעניינו נדון בבית-המשפט.

התשתית העובדתית

הצדדים

1. העותר הוא פלסטיני, יליד שנת 1995, המתגורר עם משפחתו בבית לחם שבגדה המערבית מאז שנת 1996. כיום העותר מרצה מאסר בכלא רמון, בגין עבירות ביטחוניות. כאמור, מועד שחרורו המקורי של האסיר כבר חלף ביום 31.5.2017, והוא צפוי להשתחרר ממאסרו מיידית ברגע שמשפחתו תשלם את הקנס שהוטל עליו במסגרת גזר הדין. יצוין, כי על העותר הוטל קנס על סך 12 אלף ₪, ומשפחתו אוספת את הסכום האמור כדי לשלם את הקנס בימים הקרובים.

2. העותרת 2 (להלן: **המוקד להגנת הפרט** או **המוקד**) היא עמותה הפועלת לקידום זכויות האדם בשטחים הכבושים.

3. המשיב 1 מחזיק בעותר והוא האחראי על שחרור אסירים ועל ליוויים למקום שחרורם. המשיב 1 מחויב להגן על זכויות האסירים שבחזקתו, ולפי נהליו והדין הבינלאומי, עליו לשחרר אסירים במקום הקרוב למקום מגוריהם.

4. המשיב 2 הוא המפקד הצבאי לאיזור הגדה המערבית מטעם מדינת ישראל, המחזיקה בגדה המערבית תחת כיבוש צבאי מזה חמישים שנה.

5. המשיב 3 הוא בעל הסמכות להורות על גירוש מישראל של מי שחסר מעמד בה, ובכלל זאת אסירים ועצורים שאינם אזרחי ישראל או תושביה.

6. המשיבה 4 אחראית על ביצוע גירוש מישראל של מי שחסר מעמד בה.

רקע עובדתי

7. העותר נולד ברצועת עזה בשנת 1995. בשנת 1996 עבר העותר עם משפחתו מרצועת עזה לגדה המערבית, בהיותו בן שנה.

העתק מאישור הרשות הפלסטינית המעיד על מקום מגורי העותר ומשפחתו בבית לחם מצורף ומסומן ע/1.

8. יודגש, כי על רקע הקביעה וההסכמה (שעוגנה גם בהסכם הביניים בין ישראל לאש"ף ("הסכם אוסלו")) לפיה רצועת עזה והגדה המערבית מהוות יחידה טריטוריאלית אחת לכל דבר, לא הייתה הבחנה חוקית כלשהי בין "תושבי עזה" לבין "תושבי הגדה", ומלבד ההיתר הנדרש לצורך מעבר דרך ישראל, רשאי היה העותר – ככל תושב הרשות הפלסטינית – להתגורר באופן חופשי בכל מקום ברצועת עזה ובגדה המערבית.

9. מאז מעברם של העותר ומשפחתו לגדה המערבית, הם חיים בביתם במחנה פלטים עאידה שבבית לחם. העותר גדל והקים את חייו בבית לחם, למד בבית ספר עאידה לבנים השייך לאונר"א, ועבד בעבודות מזדמנות שונות בעיר.

העתק ממכתב האונר"א המאשר כי העותר ומשפחתו מתגוררים במחנה עאידה בבית לחם מאז שנת 1996 מצורף ומסומן ע/2.

העתק ממכתב בית ספר עאידה לבנים המאשר רישומו בה מצורף ומסומן ע/3.

10. יצוין, כי בעשור האחרון הוגשו מספר בקשות לשינוי כתובתו של העותר לבית לחם, כך שתשקף את מגוריו בגדה, הבקשה האחרונה הייתה בשנת 2011 (מספר בקשה 7661), אולם אף בקשה מהן לא זכתה למענה ע"י הצד הישראלי.

11. חשוב לציין, כי הרשות הפלסטינית לא מעדכנת כתובות של פלסטינים המתגוררים בגדה עקב החלטת המשיב 2 בשנים האחרונות "להקפיא" את עדכון הכתובות במרשם האוכלוסין הפלסטיני בין רצועת עזה לגדה, כחלק ממגמה כללית ליצירת הפרדה בין רצועת עזה לבין הגדה המערבית. המידע שהייה רשום במרשם האוכלוסין בעת ההקפאה לא נבדק ולא נבחן, אלא נותר כפי שהיה " בין אם נכון ובין אם שגוי" – בלא אפשרות לשנותו, לתקנו, או לערער על נכונותו.

12. בחודש ספטמבר 2016 נעצר העותר מביתו בבית לחם בידי ישראל. העותר הוחזק במשך כ-5 חודשים במעצר מינהלי, ובתחילת שנת 2017 הועמד העותר לדין בגין עבירות ביטחוניות, הורשע ונשפט למאסר של 5 חודשים, בנוסף הוטל עליו קנס של 12 אלף ₪ או שישה חודשים מאסר תמורתו.

כאמור, מועד שחרורו המקורי של העותר כבר חלף ביום 31.5.2017. הקנס שהוטל עליו טרם שולם, אולם משפחתו עתידה לשלם את הקנס בימים הקרובים.

מיצוי הליכים

13. ביום 28.5.2017, פנה הח"מ, טלפונית לביס"ר רמון על מנת לברר מתי ולאן ישוחרר העותר בתום תקופת מאסרו. יום למחרת, הודיע קצין הכליאה בביס"ר רמון לבי"כ העותר, כי העותר ישוחרר ביום 1.6.2017 לפי הכתובת הרשומה בהעתק מרשם האוכלוסין הפלסטיני הנמצא בידי ישראל, דהיינו לרצועת עזה ולא לגדה המערבית שם ביתו ומשפחתו.

במעמד השיחה, הודיע בי"כ העותר לקצין הכליאה הנ"ל, כי כתובת העותר הרשומה בהעתק מרשם האוכלוסין דנן אינה עדכנית וכי העותר מתגורר משנת 1996 בגדה המערבית, אליה עבר בהיותו בן שנה.

14. באותו יום, ה-28.5.2017 פנה המוקד ליועמ"ש גדמ"ע, אלי"מ דורון בן ברק, והבהיר כי כתובתו של העותר הרשומה בהעתק מרשם האוכלוסין הפלסטיני הנמצא בידי ישראל אינה עדכנית כלל ואינה משקפת את המציאות, וכי כתובתו הנכונה היא בית לחם שבגדה המערבית. הח"מ ציין בפנייתו, כי על פי התחייבות המדינה במסגרת בג"ץ 4019/10, לא יגורש לרצועת עזה תושבי הגדה, אשר עברו אליה מרצועת עזה לפני שנת 2005, ומענם הרשום טרם עודכן בתעות הזרות. הח"מ ביקש כי העותר ישוחרר לביתו בגדה המערבית ולהימנע מגישורו לרצועת עזה עם תום ריצוי מאסרו.

העתק מפניית הח"מ מיום 28.5.2017 ללשכת יועמ"ש גדמ"ע מצורף ומסומן ע/4.

15. ביום 1.6.2017, שב ופנה הח"מ ללשכת יועמ"ש גדמ"ע וביקש לקבל תשובה לפנייתו. לפנייה זו צורפו אישורים ומסמכים שמעידים על מרכז חייו של העותר בגדה המערבית משנת 1996, וביקש כי הוא ישוחרר לביתו בגדה המערבית.

העתק מפניית המוקד מיום 1.6.2017 מצורף ומסומן ע/5.

16. בשיחה מיום 6.6.2017 בין הח"מ לבין רמ"ד מרשם האוכלוסין במנהא"ז, רס"ן ברק סימן טוב, מסר האחרון כי האסיר יגורש לרצועת עזה, וכי עומדים להוציא כנגדו צו גירוש.

17. במעד השיחה האמורה, ביקש הח"מ לקבל תשובה בכתב לפנייתו ולקבל העתק מצו הגירוש, ככל שיישנו. בנוסף לכך, יום למחרת פנה הח"מ טלפונית ללשכת רס"ן ברק טוב וביקש לקבל תשובה בכתב.

18. עוד יצוין, כי ביום 7.6.2017 שב ופנה הח"מ בכתב ללשכת יועמ"ש גדמ"ע, ציין את השתלשלות העניין, וביקש לקבל תשובה בכתב לפנייתו. הח"מ הודיע, כי אם ללא תקבל תשובה בכתב, בצירוף העתק מצו הגירוש, ככל שישנו, בכוונתו לפנות לערכאות המשפטיות.

העתק ממכתב הח"מ מיום 7.6.2017 מצורף ומסומן ע/6.

19. חרף נסיבות המקרה הדחופות וסכנת הגירוש המרחפת מעל צווארו של העותר, טרם התקבלה התייחסות כלשהי בכתב לפנייתו העותרים.

20. בנסיבות אלה לא נותר לעותרים אלא לפנות לבית המשפט.

הטיעון המשפטי

21. מפאת קוצר הזמן ודחיפות העניין, מובאים להלן עיקרי הטיעונים. כאמור לעיל, העותרים יבקשו להשלים את טיעוניהם בתוך שבוע ימים.
22. כאמור, העותר עבר להתגורר בגדה כדין – כשהיה בן שנה אחת – והוא מתגורר שם באופן חוקי לחלוטין. כאמור, העותר עבר לגדה לאחר הסכם אוסלו, בשנות בהן לא הייתה מחלוקת כלשהי כי הגדה המערבית ורצועת עזה הן יחידה אינטגרלית אחת, כי מעמדם של כל תושבי הרשות הפלסטינית זהה, וכי הם זכאים להתגורר בכל ישוב בגדה או ברצועה ללא כל הבדל. משכך, יהא זה אבסורד לטעון כי העותר מתגורר ברצועת עזה רק משום שנולד שם, ולגרשו מביתו וממשפחתו, תוך הסתמכות על נימוקים טכניים או בירוקראטיים שאין בהם ממש.
23. משהובהר למשיבים, חרף המידע הרשום אצלם, כי העותר מתגורר בגדה המערבית, ומשעלה בידו להוכיח זאת, עליהם לשחררו למקום מגוריו בפועל – ולא למקום המופיע ברישומיהם כראיה לכאורה בלבד.
24. עמדתם של המשיבים כאילו העותר הינו "שוהה בלתי חוקי" בביתו הינה משוללת יסוד ואינה תואמת את הדין – הן המקומי והן הבינלאומי. העותרים יטענו כי מעברו של העותר מרצועת עזה לגדה המערבית ושהייתו שם היו ועודם כחוק וכדין.
25. יודגש, כי על פי התחייבויות המדינה במסגרת בג"ץ 4019/10 **המוקד להגנת הפרט ואח' נ' מפקד הצבאי לאזור הגדה המערבית ואח'**, לא יגורשו לרצועת עזה תושבי הגדה, אשר עברו אליה מרצועת עזה לפני שנת 2005, ומענם הרשום טרם עודכן בתעודת הזהות. מכאן, ששחרור מרשי לרצועת עזה – אם חלילה יתרחש – יהווה הפרה בוטה של התחייבות זו.
26. ההחלטה להרחיק את העותר מביתו, תוך התבססות על מענו הרשום השגוי במרשם האוכלוסין, הינה בלתי סבירה באופן קיצוני. העותרים יטענו כי הרחקתו של העותר מביתו וממשפחתו תהווה גירוש פסול, וכן חריגה בוטה מסמכויות המפקד הצבאי בשטחים והפרה חמורה של המשפט הבינלאומי.
27. מעבר לטענות המשפטיות, מובן כי ההיבט העיקרי בעתירה זו הינו ההיבט האנושי הפשוט. הרעיון לפיו ביום בהיר אחד נלקח אדם מביתו, ממשפחתו ומהבית בו הוא מתגורר במשך שנים על גבי שנים ומגורש ממנו – תוך הסתמכות על פרט טכני כגון כתובתו הרשומה במרשם האוכלוסין הוא רעיון בלתי נסבל. ודוק: **לא מדובר בזר, אלא בפלסטיני תושב שטחים המתגורר בשטחים הפלסטיניים!**
28. מובן כי גירושו של העותר מביתו יפגע באופן קיצוני ובלתי מידתי בזכויות המוקנות לעותר על פי הדין הישראלי והבינלאומי כאחד: זכותו לחופש תנועה בארצו; חירותו האישית וכבודו; זכותו לחיי משפחה ועוד. כמו כן, זכותו של אדם שלא להיות מורחק מביתו ומאזור מגוריו הינה זכות יסוד מרכזית ומהותית, האוסר במפורש על הרחקת אדם מביתו.
29. חרף סכנת הגירוש המרחפת מעל צווארו של העותר, והפגיעה הקשה בזכויותיו היסודיות של העותר, עד למועד כתיבת שורות אלה לא טרח המשיב 2 להשיב לפניית העותרים.

משכך, ובשל חומרת הפגיעה הצפויה בזכויות העותר, מתבקשת התערבותו של בית משפט נכבד זה.

לאור נסיבות המקרה, מתבקש בית המשפט הנכבד לאפשר לעותרים להשלים את טיעוניהם בתוך שבוע ימים, להוציא צו על תנאי כמבוקש, ולאחר שמיעת המשיב לעשותו למוחלט. כמו כן מתבקש בית המשפט לפסוק לטובת העותרים הוצאות ושכ"ט עו"ד.

8 ביוני, 2017

נאסר עודה, עו"ד
ב"כ העותרים

[ת.ש. 98882]